

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 25 Ocak 2018
Sayı : 1698

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

Tarih	İçişleri
Konu	
Başlık	Plan ve Bütçe
Tarih	02 Şubat 2018
Yazı No	2/2108

TBMM
KAMUNLAR ve KANUNLAR BSK.LIGI

26 Ocak 2018

Nunlara:

TBMM
GENEL EVRAK

26 Ocak 2018

No: 226042

EDİSİYE
AÇTIRILMIŞTIR

GEREKÇE

Yerel yönetimlerin bir ülkenin ekonomik ve kültürel kalkınmasındaki belirleyici önemi ve demokratik gelişmesindeki rolü tartışılmaz bir gerçektir.

Bilindiği gibi Türkiye, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Köyler olmak üzere üç tür yerel yönetim kuruluşuna sahiptir. Bu kuruluşlar içinde ise belediyeler anahtar konumundadırlar. Çünkü belediyeler hem halka en yakın yerel yönetim birimleridir. Hem de il özel idareleri ve köylere göre daha demokratik ve özerk kuruluşlardır. Dolayısıyla gerek halk arasında gerekse siyasi ve akademik çevrelerde en çok konuşulan, tartışılan ve eleştirilen yerel yönetim birimleri de belediyelerdir.

Ülkemizde 1960'lı yıllardan sonra yaşanan köyden kente göç olgusu, belediyelerin toplumsal yaşamdaki önemini giderek artırmıştır. Bugün nüfusumuzun yaklaşık üçte ikisi kentlerde yaşamaktadır. Ancak kentlerimizin pek çoğunun, gecekondulaşma, hava kirliliği, altyapı yetersizliği, trafik gibi sorunlarla yüz yüze oldukları göz önüne alınırsa, belediyelerin de çeşitli sorunlarla karşı karşıya oldukları anlaşılmaktadır.

Türkiye'de köyden kente göç olgusuna ve hızlı nüfus artışına paralel olarak, çok hızlı ve denetimsiz bir kentleşme yaşanmaktadır. Kent nüfusunun büyük bir hızla büyümesi kentsel hizmetlere olan talebi de hem hacim hem de çeşitlilik olarak artırmaktadır. Geleneksel olarak kentsel hizmetlerden sayılan, içme suyu ve kanalizasyon, toplu taşımacılık, kent içi yol yapımı, insan ve çevre sağlığının korunması gibi temel hizmetlere olan talepte hızlı bir artış sürerken, bir yandan da toplumsal yaşamdaki gelişmelerle birlikte yeni hizmet alanları ortaya çıkmıştır. Belediyeler çevrenin korunması ve refahın artırılması gibi yakın zamana kadar yerel yönetimlerin görev alanının dışında olduğu varsayılan konularda da bugün gittikçe yükselen bir taleple karşılaşmaktadırlar.

Yerel yönetimler ve özellikle belediyeler, bir yandan mevcut hizmetleri daha yaygın ve daha iyi sunmak; öte yandan da yeni ve farklı hizmetlere olan talebi karşılamak zorundadırlar. Üstelik belediyeler giderek artan ve çeşitlenen hizmet talebini, çeşitli nedenlerle giderek azalan kaynaklarla göğüslemek zorunda kalmışlardır.

Belediyelerin mevcut görevlerini etkin ve kaliteli biçimde yerine getirecek gelir kaynakları yetersizdir. Gelir kaynakları çok büyük ölçüde merkezi yönetimin yardımlarına ve genel bütçe gelirlerinden aktarılan paylara dayanmaktadır. Ancak, bu kaynaklardan sağlanan gelirlerin yetersiz olması yanı sıra hızla artan kentsel altyapı ihtiyacı belediyelerin sık sık ve önemli miktarlarda borçlanmasına yol açmıştır. Giderek büyüyen kaynak açığı ile karşı karşıya kalan belediyelerin gelir kaynaklarının artırılması ve belediyelerin mali yapılarının daha sağlıklı bir hale getirilmesi gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile yapılan düzenleme kapsamında, genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamından belediyelere, büyükşehir ilçe belediyelerine ve il özel idarelerine ayrılan payların artırılarak mahalli idarelerin gelirlerinin ve büyükşehir belediyelerine ayrılan payların artırılmasıyla da büyükşehir belediyelerinin gelirlerinin arttırılması amaçlamıştır.

MADDE 2-Birinci maddeyle yapılan düzenlemeye göre revize edilmiştir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**İL ÖZEL İDARELERİNE VE BELEDİYELERE GENEL BÜTÇE VERGİ
GELİRLERİNDEN PAY VERİLMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 2/7/2008 tarih ve 5779 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının yüzde 2’si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 6’sı büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve yüzde 1’i il özel idarelerine ayrılır.

(3) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan mallardan tahsil edilen özel tüketim vergisi hariç olmak üzere, büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının yüzde 9’u ile genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ayrılan payların yüzde 30’u büyükşehir belediye payı olarak ayrılır.”

MADDE 2- 2/7/2008 tarih ve 5779 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2 nci maddenin üçüncü fıkrasına göre ayrılan yüzde 9’lık büyükşehir belediye payının yüzde 60’ı doğrudan ilgili büyükşehir belediyesi hesabına aktarılır. Kalan yüzde 40’lık kısmının yüzde 70’i nüfusa, yüzde 30’u yüzölçümü esasına göre büyükşehir belediyeleri arasında dağıtılır.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

